

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ MESLEK DERSLERİ İZLEME SINAVI

11. SINIF DERSLER	SORU SAYISI
Mesleki Arapça	20
Tefsir	20
Akaid	20
Hitabet ve Mesleki Uygulama	20
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	20
Toplam	100

9 OCAK 2020

10:00 - 12:00

Adı, Soyadı: _____

Sınıfı, Numarası: _____

SINAV KURALLARI

- 1) Bu kitapçık çoktan seçmeli 100 sorudan oluşmaktadır.
- 2) Sınav süresi 120 dakikadır.
- 3) Değerlendirmede yanlış cevaplarınız, doğru cevaplarınızı etkilemeyecektir.
- 4) Soru kitapçığının sayfalarının eksik olup olmadığını kontrol ediniz.
- 5) Soru kitapçığında ilgili alanları doldurmayı unutmayınız.
- 6) Sınavın bitmesine 30, 15 ve 5 dakika kaldığı salon görevlileri tarafından yüksek sesle hatırlatılacaktır.

DİN ÖĞ
GENEL MÜ

Mesleki Arapça

1. Aşağıdakilerden hangisi imanın şartlarından değildir?

- A) الإيمان بالله.
- B) الإيمان بالملائكة.
- C) الإيمان بأركان الإسلام.
- D) الإيمان بالرُّسل.
- E) الإيمان بالكتب.

2. Aşağıdaki seçeneklerde bulunan fiillerden hangisi bu cümlelerin başına gelmelidir?

.....المُعَلِّم على السبورة.

- A) يَكْتُبُ
- B) يَضَعُ
- C) يَشْرَبُ
- D) تَذْهَبُ
- E) يَقْطَعُ

3. Aşağıdaki seçeneklerde bulunan kelimelerden hangisi bu tamlamanın başına gelmelidir?

.....الصالح

- A) الإسلام
- B) الشُّرك
- C) العمل
- D) النِّفاق
- E) الإحسان

4. Aşağıdakilerden hangisi ayet değildir?

- A) لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ
- B) الإيمان هو الإقرار باللسان، والتَّصديق بالجنان
- C) قُلِ اللَّهُ تَمَّ ذَرْهُمْ
- D) إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
- E) وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ

5. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi bu ayette yoktur?

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ
(يس: ٢٠)

- A) Mazi Fiil
- B) Muzari Fiil
- C) Emir fiil
- D) Soru edati
- E) İsim

6. Aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı ayette yoktur.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ،
الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ، أُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ
(الأنفال ٢-٤)

- A) كيف تكون قلوب المؤمنين عند ذكر الله؟
- B) كيف حال المؤمنين عندما تُتلى عليهم آيات الله؟
- C) ما هي الأفعال الواردة في الآيات؟
- D) ما أبرز أفعال المؤمنين المذكور في الآية السابقة؟
- E) ما طلب الرسول الله صلى الله عليه وسلم؟

7. Bu cümlelerin ifade ettiği zamanı karşılayan fiil aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

هو الذي يدل على معنى في الزمن الماضي.

- A) أريد
- B) نَضَعَ
- C) قاعدة
- D) تَذْهَبُ
- E) خَلَقَ

8. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi Müminlerin sıfatlarından değildir?

- A) هم صادقون في إيمانهم.
- B) هم يفرحون بنزول القرآن.
- C) هم يزادون إيماناً مع إيمانهم.
- D) هم في موقف الشك والاستهزاء.
- E) هم على العقيدة السليمة.

9. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) غائب، مُتْنَى ← يَكْتُبَان
- B) مخاطبة، مُفْرَد ← تَكْتُب
- C) غائبة، مُتْنَى ← تَكْتُبَان
- D) مخاطبة، مُتْنَى ← تَكْتُبُون
- E) مُتَكَلِّم، جَمْع ← نَكْتُب

10. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi sözle yapılan bir inkâr ifadesidir?

- A) إنكار اليوم الآخر
- B) السُّجود للنَّار
- C) الذَّبْح لِلتَّمَاثِيلِ
- D) شَتَم أَحَدِ الرُّسُلِ
- E) إهانة الْمُضَحَّفِ

11. Aşağıdakilerden hangisi mazi fiildir?

- A) يَنْصُر
- B) تَكْتُبُ
- C) يَسِر
- D) تَقْرَأُ
- E) نَذْهَبُ

12. Aşağıdaki ayeti kerimede geçen mazi fiiller hangisi şıkta doğru olarak verilmiştir.

• وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ

- A) جاء - زَهَقَ
- B) قُلْ - جاء
- C) زَهَقَ - قُلْ
- D) الْحَقُّ - زَهَقَ
- E) جاء - الْحَقُّ

13. Aşağıdaki kelimelerin zıt anlamlıları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir.

• مُؤْمِن - إِسْلَام

- A) كافر - مُشْرِك
- B) مُنَافِق - شِرْك
- C) مُسْلِم - سَلِيم
- D) كافر - مُنَافِق
- E) كافر - شِرْك

14. Aşağıdaki kelimelerin oluşturduğu anlamlı bir cümle hangisi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

سورة - من - سُور - الْمَكِّيَّة - الْعَلَق - الْقُرْآن

- A) سورة العلق من سُور القرآن المكيّة
- B) من سُور العلق سورة القرآن المكيّة
- C) المكيّة سورة العلق من سُور القرآن
- D) سُور القرآن من سورة العلق المكيّة
- E) سُور العلق من سورة القرآن المكيّة

15. Aşağıdaki cümlelerden anlamca doğru olanları hangi seçenekte verilmiştir?

- (I) أَنْزَلَ الْقُرْآنَ الْكَرِيمَ عَلَى النَّبِيِّ (ص) مُتَدَرِّجًا.
(II) فِي خِلَافَةِ عُثْمَانَ، فَقَدْ نُسِخَ الْقُرْآنَ عِدَّةً نُسُخًا.
(III) الصَّلَاةُ رُكْنٌ أَسَاسِيٌّ مِنْ أَرْكَانِ الْإِسْلَامِ.
(VI) يَجِبُ الْحَجُّ عَلَى جَمِيعِ الْمُسْلِمِينَ مَهْمَا كَانَتْ ظُرُوفُهُمْ.
A) I, II,
B) I, III, IV
C) I, II, III
D) II, III, IV
E) III, IV

16. Aşağıdaki cümlelerden yanlış olanı hangi seçenekte verilmiştir?

- A) لِلْفِعْلِ ثَلَاثَةُ أَقْسَامٍ هِيَ: الْمَاضِي وَالْمُضَارِعُ وَالْأَمْرُ.
B) الْأَمْرُ: مَا دَلَّ عَلَى مَعْنَى فِي الزَّمَنِ الْمُسْتَقْبَلِ.
C) الْمُضَارِعُ: مَا دَلَّ عَلَى مَعْنَى فِي الزَّمَنِ الْحَاضِرِ أَوْ الْمُسْتَقْبَلِ.
D) الْمَاضِي: مَا دَلَّ عَلَى مَعْنَى فِي الزَّمَنِ الْمَاضِي.
E) الْفِعْلُ: مَا دَلَّ عَلَى مَعْنَى مُفْتَرِنَ بَزْمَنَ.

17. Aşağıdaki kelimelerin çoğulları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- قَلَمٌ - آيَةٌ - وَرْدَةٌ - مُسْلِمٌ
A) قَلَمَانٌ - آيَاتٌ - وَرُودٌ - مُسْلِمُونَ
B) أَقْلَامٌ - آيَاتَانٌ - وَرُودٌ - مُسْلِمُونَ
C) أَقْلَامٌ - آيَاتٌ - وَرِدَاتٌ - مُسْلِمُونَ
D) أَقْلَامٌ - آيَاتٌ - وَرُودٌ - مُسْلِمَانٌ
E) أَقْلَامٌ - آيَاتٌ - وَرُودٌ - مُسْلِمُونَ

18. Aşağıdaki cümlelerden isim cümlesi olanları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- (I) التَّهْضَةُ تَكُونُ بِالْعِلْمِ.
(II) حَفِظَ الْعُلَمَاءُ أَحَادِيثَ النَّبِيِّ (ص).
(III) يَقْرَأُ مُحَمَّدٌ الْقُرْآنَ.
(VI) أَنَا أَذْهَبُ إِلَى الْمَسْجِدِ.
(V) هَذِهِ الْكُتُبُ جَمِيلَةٌ جِدًّا.
A) I, II, III,
B) I, IV, V
C) I, III, V
D) II, III, IV
E) I, II, V

19. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi marife çeşitlerinden değildir?

- A) اسم الفاعل
B) اسم العلم
C) اسم الإشارة
D) الاسم الموصول
E) الضمير

20. Aşağıdaki metinde bahsedilen kavram hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- الْمَكِّيَّ وَالْمَدَنِيَّ اضْطِلَاحَ أَطْلَقَهُ الْعُلَمَاءُ؛ لِيُمَيِّزُوا بَيْنَ الْآيَاتِ وَالسُّورِ الَّتِي نَزَلَتْ فِي الْمَرْحَلَةِ الْمَكِّيَّةِ، وَمَا نَزَلَ فِي الْمَرْحَلَةِ الْمَدَنِيَّةِ. فَالْمَكِّيُّ هُوَ مَا نَزَلَ قَبْلَ الْهِجْرَةِ، وَالْمَدَنِيُّ هُوَ مَا نَزَلَ بَعْدَ الْهِجْرَةِ.
A) الْحَدِيثُ
B) الْقِصَّةُ
C) الْآيَةُ
D) النَّبُوءَةُ
E) الزَّكَاةُ

Tefsir

1. Kur'an-ı Kerim'in "Hak ile batılı birbirinden ayıran" anlamına gelen ismi hangisidir?

- A) el-Hüdâ
- B) el-Kitap
- C) ez-Zikir
- D) el-Furkan
- E) el-Hak

2. Hakan son günlerde Kur'an'ın indiriliş amacı hakkında araştırma yapmaya başlamış ve bu arada Mehmet Âkif Ersoy'un "Kur'an'a Hitap" isimli şiirini okumuştur. Şiirde Hakan'ın dikkatini özellikle şu dizeler çekmiştir:

*İnmemiştir hele Kur'an şunu hakkıyla bilin
Ne mezarlıkta okunmak ne fal bakmak için.*

Aşağıdakilerden hangisi şiirde belirtildiği gibi Kur'an'ın indiriliş amaçlarından biri olamaz?

- A) İnsanlığın karşılaştığı problemlere çözümler getirmek
- B) Önceki kutsal kitaplarda yer alan bozulmaları düzeltmek
- C) İnsanın doğru yola ulaşmasını sağlayacak ilkeler sunmak
- D) Dünyada adaleti gerçekleştirecek toplumlar oluşturmak
- E) İnsana yalnız dünya mutluluğu getirecek kurallar koymak

3.

- I. Okuryazarlık oranının yüksekliği
- II. Egemen inanç sisteminin putperestlik olması
- III. Toplumsal hayatta sınıf ayrımının bulunmaması
- IV. Sözlü kültürün yaygınlığı ve şiire önem verilmesi
- V. Aslı bozulmuş bir Allah (c.c.) inancının varlığı

Kur'an-ı Kerim'in indirildiği ortamla ilgili yukarıdaki bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I, II ve IV
- C) II, III ve IV
- D) II, IV ve V
- E) III, IV ve V

4. Aşağıdakilerden hangisi Kur'an'ın peyderpey inmesinin hikmetlerinden biri değildir?

- A) Kur'an'ın parça parça inmesiyle, ümmî olan Arapların Kur'an'ı anlamaları kolaylaşmıştır.
- B) Mekkeli müşrikler ve Ehl-i kitap, Kur'an'ın bir bütün halinde toptan inmesini istememişlerdir.
- C) Zaman zaman meydana gelen hâdiseler nedeniyle çıkan problemlere taze çözümler getirmiştir.
- D) İlâhî irade tarafından bazı hükümlerin zamanı gelince değiştirilmesine imkân sağlanmıştır.
- E) Kur'an'ın bir beşer kelamı değil, ilâhî bir kitap olduğunun gösterilmesine vesile olmuştur.

5.

- I. Mushaf hâline getirilmesi
  - II. Noktalanması
  - III. İnen ayetlerin vahiy kâtiplerine yazdırılması
  - IV. Harekelenmesi
  - V. Çoğaltılması
- Kur'an'ın yazılması, korunması ve çoğaltılması ile ilgili aşağıdakilerden hangisi kronolojik olarak doğru sıralanmıştır?

- A) III, I, V, IV, II
- B) I, II, V, IV, III
- C) II, V, III, IV, I
- D) III, II, IV, I, V
- E) IV, I, III, II, V

6. Fatiha suresinin anlamı hakkında karşılıklı sohbet eden Süleyman ve Oğuz “Sadece sana kulluk eder ve yalnız senden yardım isteriz.” (Fatiha suresi, 5. ayet.) ifadesiyle tam olarak neyin kastedildiği üzerinde fikir ayrılığına düşmüşler ve ayetin anlamıyla ilgili çeşitli tefsirlere göz atmayı kararlaştırmışlardır.

Yukarıdaki ayetten çıkarılacak en doğru anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan birçok durumla ilgili olarak gücünün sınırlı olduğunu kabul etmelidir.
- B) Ben yerine “biz” ilkesi getirilip fertle toplum arasında bir denge kurulmalıdır.
- C) Kulluk ederken ve yardım isterken yönelecek tek ve doğru adres Allah’tır (c.c.).
- D) İman bağı inanan insanlar arasında birlik duygusu oluşturur ve kaynaşma sağlar.
- E) Kulluk etme ve yardım isteme fiilleri gerçek bir inancı gösteren delillere benzer.

7. “Elif Lâm Mîm. Bu, kendisinde şüphe olmayan kitaptır. Allah’a karşı gelmekten sakınanlar için yol göstericidir. Onlar gaybe inanırlar, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiğimizizden de Allah yolunda harcarlar. Onlar sana indirilene de senden önce indirilenlere de inanırlar. Ahirete de kesin olarak inanırlar. İşte onlar Rablerinden gelen bir doğru yol üzeredirler ve kurtuluşa erenler de işte onlardır.”

(Bakara suresi, 1-5. ayetler.)

Buna göre Allah’a (c.c.) karşı gelmekten sakınanların üç temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbadet, ahlak, iman
- B) İman, ibadet, paylaşma
- C) İman, paylaşma, ahlak
- D) Ahlak, iman, ibadet
- E) İman, ibadet, ahlak

8. Kur’an-ı Kerim Hz. Peygamber’in en büyük mucizesidir. Buna göre aşağıdaki hangi tefsir kavramı bu ifadeye karşılık gelmektedir?

- A) Mucizetül beyan
- B) İcazül Kuran
- C) Hayrul Mucize
- D) Mucizetün Muhammed
- E) Kuranu Mucizul beyan

9. Kur’an ayetlerinin okunuşlarını, manalarını ve delalet ettikleri hükümleri inceleyen ilimdir.

Buna göre yukarıda tanımı verilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Te’vil
- B) Meal
- C) Teşbih
- D) Tefsir
- E) Nüzul

10. Genel olarak Kur’an’ın ayetleri açık ve maksadı anlaşılır bir yapıdadır. Ancak bazen bir ayette geçen bir kelime okuyucu için anlam bakımından kapalı (müphem) olabilir. Bu kapalılık bazen bir ayet, bazen bir hadis, bazen de sözlük yardımı ile giderilebilir. İşte ayetlerin başka bir yardımcı ile açıklanabilmesi Müslümanları, çeşitli ilmî çalışmalarla yönlendirmiştir. Bu gayretler zamanla Ulûmu’l-Kur’ân adı verilen ilimlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Kur’an’ın anlaşılmasında sahabenin kullandığı yöntemlerden biri değildir?

- A) Sebebi nüzulü açıklama
- B) Kelime manasını açıklama
- C) Ayeti ayetle açıklama
- D) Özel imla kuralları geliştirme
- E) Öteki müfessirlerin eserine bakma

11. Yabancı dillerden ve lehçelerden Arap diline geçerek Arapçalaşmış kelimelerle ilgili bilgiler, erken dönemden itibaren Garibu'l-Kur'an isimli eserlerde toplanmıştır. Buna rağmen bazı âlimler Kur'an'da yabancı kelime bulunmadığını, garib kelimelerin Arapça olup anlamlarının herkes tarafından bilinmediğini söyler.

Aşağıdakilerden hangisi bu âlimlerden birisidir?

- A) İmam Yusuf
- B) İmam Malik
- C) İmam Şafi
- D) İmam Gazali
- E) Ebu Hanife

12. “Rabbinin izniyle güzel memleketin bitkisi güzel çıkar; kötü olan bitkiden ise faydasız bir bitkiden başka bir şey çıkmaz...” (A'râf suresi, 58. ayet.) ayetindeki güzel toprak mümine, iyi mahsul de onun salih ameline; çorak toprak ise kâfire, kıt ve kötü ürün de onun kötü ameline benzetilmiştir.

Buna göre yukarıda verilen ayette hangi tefsir kaidesi vardır?

- A) Açık mesel
- B) Gizli Mesel
- C) Nezair
- D) Vücuha
- E) Garibu'l-Kur'an

13. Peygamberimiz “Sahurda beyaz iplik siyah iplikten ayırt edilinceye kadar yiyebilirsiniz...” (Bakara suresi, 187) ayetindeki beyaz ipliğin “şafağın aydınlığı”, siyah ipliğin de “gecenin karanlığı” mealinde olduğunu söylemiştir. Bu durumda ayetin meali şöyle olur: “Sahurda şafağın aydınlığı gecenin karanlığından ayırt edilinceye kadar yiyebilirsiniz.”

Bu olay aşağıdakilerden hangisine örnek olarak verilebilir?

- A) Müşkil lafzı açıklama
- B) Müphem ayetleri beyan etme
- C) Umumi lafzı tahsis etme
- D) Soruya cevap verme
- E) Gelen vahyi tebliğ etme

14. Peygamberimiz döneminde Müslüman olanlar hem Kur'an'ı öğreniyor hem de onun çizdiği doğrultuda nasıl yaşayacaklarını öğreniyorlardı. Kur'an'ın dili Arapça idi, onun dediklerini anlıyorlardı. Anlamadıkları ayetleri Peygamberimize soruyorlardı. Ayetlerin nasıl uygulanacağını ise zaten ondan görüyorlardı. Böylece Hz. Peygamber gerek uygulamaları, gerekse sözleri ile Kur'an'ı sahabeye anlatmaya ve açıklamaya özen gösteriyordu. O, Kur'an'ı en iyi bilen ve en doğru tefsir edendir. Çünkü o, Allah (c.c.) elçisidir. Kur'an'ın tefsir edilmesi işte bu şekilde başlamış oluyordu.

Bu parçaya göre Hz. Peygamber için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yol göstericidir.
- B) Son peygamberdir.
- C) Açıklayıcıdır.
- D) İlk müfessirdir.
- E) Örnektir.

15. Bir peygamber olarak Hz. Muhammed'in (s.a.v.) üç temel görevi vardır:

- I. Vahiyle gelen bilgileri insanlara ulaştırmak (tebliğ)
- II. Gelen vahyi insanlara açıklamak (tebyin)
- III. Hüküm koymak (teşri').

Bu görevler Kur'an-ı Kerim'de şu ayetlerle açıklanmıştır:

- A. “...Sana da bu Kur'an'ı indirdik, insanlara kendilerine indirilene açıklayasın diye. Belki düşünürler.” (Nahl suresi, 44. ayet.)
- B. “O (peygamber); onlara iyiliği emreder, onları kötülükten alıkoyar. Onlara iyi ve temiz şeyleri helal, kötü ve pis şeyleri haram kılar. Üzerlerindeki ağır yükleri ve zincirleri kaldırır...” (A'raf suresi, 157. ayet.)
- C. “Ey Resûl! Rabbinden sana indirilene tebliğ et...” (Mâide suresi, 67. ayet.)

Bu bilgilere göre Hz. Muhammed'in (s.a.v.) görevleri ile ayetlerin doğru eşleşmesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I-A, III-B, II-C
- B) II-B, I-A, III-C
- C) III-A, I-B, II-C
- D) II-A, I-B, III-C
- E) I-C, II-A, III-B

16. Kur'an ve tefsir bilgisi en fazla olan sahabîlerden biridir. Gençliğinden itibaren Hz. Peygamberin yanından hiç ayrılmamıştır. Bu sebeple esbab-ı nüzule genel olarak vakıftı. Ayrıca o Kur'an-ı Kerim'in son arzına (arza-ı ahîra) şahitlik edenlerden biridir. O, Kûfe tefsir ekolünün hocasıdır. Onun rey ve içtihadı dayanan tefsir anlayışı daha sonra Hanefî mezhebi tarafından esas alınmıştır.

Hakkında bilgi verilen sahabi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdullah b. Mesud
- B) Hz. Osman
- C) Hz. Ömer
- D) Hz. Ali
- E) Cafer b. Ebi Talib

17. Sahabe Kur'an'ın okunması, ezberlenmesi, yazılması, açıklanması, anlaşılması ve uygulanmasında Peygamberimizin yürüttüğü tüm faaliyetlere bizzat katılmışlardı. Anlayamadıkları bir ayeti doğrudan ona sormuş ve öğrenmişlerdi. Sahabe, ayetlerin yorumlanmasında Kur'an'ın bütünlüğünü, Kur'an'ın Kur'an'la tefsirini, konuyla ilgili diğer ayetleri ve Peygamberimizin söz ve uygulamalarını esas almışlardır. Onlar, Tefsir ilminin temel bilgilerini gelecek nesillere aktarmışlardır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sahabe kelimesinin anlamı
- B) Tefsir ilminin temelleri
- C) Kur'an'ın okunması ve ezberlenmesi
- D) Sahabenin tefsir ilmindeki yeri ve önemi
- E) Hz. Peygamberin örnekliği

18.

I. Mekke Ekolü: İbn Abbas'ın öğrencileri Said b. Cübeyr, Mücahid ve İkrime gibi tabiinin önde gelen müfessirleri bu ekolün kurucuları sayılır. Onlar daha çok rivayeti esas almışlardır.

II. Medine Ekolü: Abdullah İbn Mesud'un öğrencileri İbrahim en-Nehai, Hammad ve Alkame gibi tabiinin önde gelen müfessirleri nakil yanında dirayet yöntemini kullanan bu ekolün temelini attılar.

III. Kûfe Ekolü: Ubey b. Ka'b'ın öğrencileri, Zeyd b. Eslem ve Muhammed b. Ka'b el Kurazî gibi tabiiler bu ekolü oluşturdular.

Yukarıda verilen "tabii dönemi tefsir ekolleri" tablosu hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tüm ekol isimleri verilmiştir.
- B) Medine ve Kûfe ekollerinin açıklamaları yanlış verilmiştir.
- C) Ekollerin açıklamalarında kurucularında bahsedilmiştir.
- D) Ekoller, kuruldukları şehirlere göre isimlendirilmişlerdir.
- E) Ekollerin kronolojik sırası gözetilmiştir.

19. Peygamberimizin hadislerini, sahabe ve tâbiînin sözlerini esas almanın yanında Arap dili ve edebiyatının imkânlarına, içtihadı, akli çıkarımlara ve gerektiğinde diğer ilimlere dayanan tefsir çalışmalarına dirayet tefsiri adı verilir. Bu tür tefsirlere ma'kul ve re'y tefsiri adları da konulmuştur. İslam toplumunun genişlemesi, yeni ülkelerin fethi ve Müslümanların değişik ilimler ve yaklaşımlarla yüz yüze gelmesi gibi sebeplerle dirayet tefsirlerine olan ihtiyaç artmıştır.

Dirayet yöntemini kullanan müfessirler, hadis, fıkıh ve kalam gibi ilimler yanında lügat, gramer ve edebiyat gibi dilbilimi ile ilgili ilimlere de önem verdiler. Böylece dirayet tefsirlerinden dilbilimsel tefsir, fıkhi tefsir, kalamî tefsir ve tasavvufî tefsir ortaya çıkmıştır.

Bu parçaya göre dirayet tefsirleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dirayet tefsirleri İslam toplumunda bir ihtiyaç olarak doğmuştur.
- B) Dirayet tefsirleri rivayet tefsirlerinden sonra ortaya çıkmıştır.
- C) Başka ilim dallarından faydalanılmıştır.
- D) Dirayet tefsirleri farklı şekillerde isimlendirilirler.
- E) Dirayet tefsirlerinin içinden farklı tefsir çeşitleri doğmuştur.

20. Kur'an-ı Kerim'i baştan sona tefsir eden ilk yazılı kitap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali b. Ebi Talha'nın tefsir risalesi
- B) Süfyan es-Sevrî'nin Kitabu't-Tefsîr adlı eseri
- C) Mukâtil b. Süleyman'ın Kitabu't-Tefsiri'l-Kebir adlı eseri
- D) Muhammed b. Cerir et-Taberî'nin Câmiu'l-Beyân an Te'vîl-i Âyi'l-Kur'ân adlı eseri
- E) İbn Kesîr'in Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm adlı eseri

Akaid

A

1.

- I. İslam akaidi ayet ve hadislerde açıkça belirlenmiştir.
- II. İtikat alanında aklın herhangi bir etkinliği ve rolü yoktur.
- III. İnsan akıl sahibi ve düşünebilen bir varlık olduğu için mükelleftir.
- IV. Akıl, akaidi anlayıp benimsemekte zorlandığı için yeni esaslara hükmedebilir.
- V. İnsanın mükellefiyetinin dayanağı olan akıl tek başına inanç esaslarını belirleyebilir.

Yukarıda yer alan bilgilerden hangileri doğrudur?

- A. Yalnız I
- B. Yalnız II
- C. Yalnız III
- D. I ve II
- E. I ve III

2.

Allah'ı (c.c) sevmek ve bilmek, O'na bağlanmak ve kulluğuna razı olmak, kendini bilen ve bulan kimsenin varacağı son duraktır. Din, bize sonradan öğretilen, dıştan zorlama ve baskıların bir ürünü değildir. Dinin kökü, kaynağı, çekirdeği, yaratılışımızın özündedir.

Paragraftaki ifadelerde;

- I. Fitrat
- II. İman
- III. Ahiret

kavramlarının hangilerinden bahsedilmiştir?

- A. Yalnız I
- B. Yalnız II
- C. Yalnız III
- D. I ve II
- E. I ve III

3. Aşağıda yer alan müellif ve eser eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

- A. Ebû Hanîfe - el-Fıkhü'l-Ekber
- B. Taftazânî - el-Bidâye fî usûli'd-dîn
- C. Ömer en-Nesefî - Akâidü'n-Nesefî
- D. Ebû Mansûr el-Mâtürîdî - Kitâbü't-Tevhîd
- E. Ebû'l-Hasan el-Eş'arî - el-İbâne an Usûli'd-Diyâne ve el-Lüma'

4.

İnsanda din duygusu doğuştan vardır, sonradan kazanılmış değildir. Çünkü her insanda bir üstün ve aşkın varlığa inanma ve ona kulluk etme özelliği vardır. Bu özellik bir duygu halinde insana yaratılışında bahşedilmiştir. Allah Teâlâ, insanları bir dine inanma ve bağlanma potansiyeli üzere yani din duygusuyla hatta tek bir ilaha inanma ve kulluk etme bilinciyle yarattığını bildirmektedir.

Yukarıdaki paragrafta hangi kavramdan bahsedilmektedir?

- A. Akıl
- B. Fitrat
- C. Tevhid
- D. Vicdan
- E. Dindarlık

5. İtikadın kaynağı nasıdır. İnancın belirlenmesinde olduğu gibi bir ilim dalı olarak akaidin de temel kaynağı nasıdır, yani Kur'an ve sünnettir. Aklın Akaid'de önemli bir rolü vardır. Aklın akaid alanındaki birinci vazifesi, nassların ortaya koyduğu itikadî ilkeleri anlamak ve yorumlamaktır. Ayrıca akıl nassları bütünlük içerisinde değerlendirir ilk bakışta farklı anlamlar taşıdığı ve çelişkili olduğu sanılan hususları birbiriyle telif eder, bunların nasıl doğru anlaşılacağını gösterir. Akıl, nasslarda ortaya konulan inanç esaslarını hem başka nasslardan hem de duyuya gözleme, akıl yürütmeye dayalı pozitif ve sosyal bilimlerden elde ettiği verilerle açıklar, ayrıntılandırır, yorumlar, delillendirmeye ve ispatlamaya çalışır. İnkârcılar ile farklı din ve kültürlerle mensup kimseler Kur'an ayetleri ve hadisleri delil olarak kabul etmeyecekleri için onlara karşı aklî verilerle inanç esaslarının savunmasını yapar. Nass itikadî belirlenirken akıl itikadî anlar, yorumlar, ispatlar ve savunur. Allah'ın (c.c) hakikati bulmak ve anlamak üzere insanlara bahşettiği bir araç olan ve sağlıklı düşünebilen aklın, nass ile çelişik olması söz konusu değildir.

Akaid ilminde aklın öneminden bahseden paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi aklın görevi değildir?

- A. Çelişkili olduğu sanılan hususları telif ederek doğru anlaşılmasını sağlamak.
- B. Nass tarafından belirlenen itikadî anlamak, yorumlamak, ispat etmek ve savunmak.
- C. Nassların ortaya koyduğu itikadî ilkeleri bütünlük içerisinde anlamak ve yorumlamak.
- D. İnanç esaslarını duyu, gözlem ve akıl yürütmeye dayalı bilimlerin verileriyle de ispatlamak.
- E. İnkârcılar ile farklı dinlere mensup kimselere ayetleri ve hadisleri delil olarak kabul ettirmek.

6. İnancın belirlenmesinde olduğu gibi bir ilim dalı olarak akaidin de temel kaynağı nasıdır yani Kur'an ve sünnettir. Kur'an ve mütevatir hadislerle belirlenen hükümlere inanılması farz olup inkârı kişiyi dinden çıkarır. Bununla birlikte aklın da Akaidde önemli bir rolü vardır. Aklın Akaid alanındaki birinci vazifesi, nassların ortaya koyduğu itikadî ilkeleri anlamak ve yorumlamaktır. Ayrıca akıl; çeşitli ilkeler ve usuller doğrultusunda nassları inceleyerek hangi esasların iman-küfür sınırını belirleyecek kadar kesin, hangilerinin ise bid'at-hidayet ölçüsü olacak konumda bulunduğunu tayin eder. Nassları bütünlük içerisinde değerlendirir; Allah'tan (c.c) gelen vahiy kaynaklı bilgide asla bir çelişik bulunamayacağı için ilk bakışta farklı anlamlar taşıdığı ve çelişkili olduğu sanılan hususları birbiriyle telif eder, bunların nasıl doğru anlaşılacağını gösterir.

Paragrafta yer alan bilgilerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A. İnanç esaslarının temel kaynağı Kur'an ve sünnetten oluşan nasslardır.
- B. Farklı anlamlar taşıyan vahiy kaynaklı bilgilerdeki çelişkiyi akıl tespit eder.
- C. Nassların ortaya koyduğu itikadî ilkeleri anlamak ve yorumlamak aklın görevidir.
- D. Çeşitli ilkeler ve usullerle nassları inceleyerek iman-küfür sınırını akıl tayin eder.
- E. Nasslarla belirlenmiş hükümlere inanılması veya onların inkârı kişiyi dinden çıkarır.

7.

- I. Küfr-i inkârî
II. Küfr-i cühûd
III. Küfr-i inâdî
IV. Küfr-i nifâk

Yukarıdaki maddelerde verilen ve kişinin bildiği hâlde iman etmemesi, inkârı tercih etmesi anlamına gelen küfür çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Yalnız III
B. Yalnız IV
C. I ve IV
D. Yalnız I
E. Yalnız II

8. Aşağıdaki imana ilişkin tanımlardan hangisi yanlıştır?

- A. İman, hür iradeye dayalı bir tercihtir.
- B. İman, baskı ve tehditle olmaz.
- C. İman artmaz ve eksilmez.
- D. İman kuvvetli veya zayıf olabilir.
- E. İman, Allah'a karşı sorumluluk bilincidir.

9. İman ve amel arasındaki ilişki;

- İman ile İslam kavramları arasındaki fark şu şekilde ifade edilir; her mümin müslimdir, oysa her müslim, mümin sayılmaz.

Bu yaklaşım aşağıdaki düşüncelerin hangisine dayandırılmaktadır?

- A. İslam, dilin teslimiyeti ve belli amellerin işlenmesi demektir.
- B. İslam genel, iman ise özel bir kavramdır.
- C. Müslim, Müslüman olduğunu söyler. Oysa kalbiyle inanmaz.
- D. Mümin, inanmadığı hâlde Müslüman'mış gibi gözükebilir.
- E. "Bedeviler inandık dediler. De ki: Siz iman etmediniz ama boyun eğdik deyin. Henüz iman kalplerinize yerleşmedi..." (Hucurat suresi 14. ayet.)

10. "İman edip salih ameller işleyenlere gelince, halkın en hayırlısı da onlardır. Onların Rableri katındaki mükâfatları, zemininden ırmaklar akan, içinde devamlı olarak kalacakları Adn cennetleridir..." (Beyyine suresi, 7-8. ayetler.)

Yukarıdaki ayette salih amelden önce vurgulanan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Rabbin katındaki mükâfât
- B. Halkın en hayırlısı
- C. İman
- D. Adn Cenneti
- E. Zemininden akan ırmaklar

11. Günlük yayın yapan ulusal bir gazete cuma günleri dinî konulara tam sayfa yer ayırmaktadır. Gazetenin cuma günkü sayısında ilgili sayfada bir yazı kaleme alınmış ve şu ifadeler yer verilmiştir: İslam'ın temelini oluşturur. Dinî anlamda her şeyin başıdır. İslam âlimleri buna "asılların aslı" demişlerdir. İnsanın hayatını anlamlandırır. Onu anlamsızlığa ve hiçliğe düşmekten kurtarır. İslam dini tarih sahnesine çıktığı ilk günden bu yana bu gerçeği açıklayıp vurgulayarak insanları iman etmeye çağırmıştır. Tüm peygamberlerin en başta gelen görevi bunu duyurmak ve bunun için mücadele etmek olmuştur.

Gazete sayfasında çıkan paragraf için aşağıdaki başlıklardan hangisi en uygundur?

- A. İnanç esaslarını kabulün İslam'daki önemi
- B. Peygamberlere imanın sahip olduğu değer
- C. Allah'a (c.c.) imanın İslam inancındaki yeri
- D. Allah'ın (c.c.) birliğini kabul etmenin anlamı
- E. İnsanın anlam arayışının İslam'daki konumu

12. Hz. İbrahim (r.a.) putperest kültür içerisinde yaşayan bir çocuktur. O, Kur'an-ı Kerim'de de işaret edildiği gibi akıl ve sağduyusuyla Allah'ı (c.c.) aramış ve bulmuştur. Çocuk olmasına rağmen akli onu halk arasında var olan putperest inanca tepki duymaya yönlendirmiş, sağduyusu ile bu arayışını başlatmıştır. Hz. İbrahim'deki (r.a.) bu iman algısı, tarihte birçok kişi ve olayda gördüğümüz bir reflekstir. Dikkat çeken bir husus da Hz. İbrahim (r.a.) bu olayları yaşadığında henüz peygamber değildir ve vahye muhatap olmamıştır. Yani ona Allah'ın (c.c.) varlığı ve birliği ile ilgili herhangi bir bilgi gelmemiştir.

Yukarıdaki paragrafta vurgulanan temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Akıl Allah'ı (c.c.) bulmadaki işlevi
- B. Hakikate ulaşmada yaşın önemsizliği
- C. Vahiy olmadan hakikate ulaşılabileceği
- D. Allah (c.c.) inancının insandaki fitriliği
- E. Akıl ve vahyin aynı hedefte bulunduğu

13.

I. "Onlara, 'Gökleri ve yeri kim yarattı?' diye sorsan mutlaka 'Allah' derler..."

(Lokman suresi, 25. ayet.)

II. "İnsan, daha önce o hiçbir şey değilken kendisini yarattığımızı düşünmez mi?.."

(Meryem suresi, 67. ayet.)

III. "O; yaratan, var eden, şekil veren Allah'tır. En güzel isimler O'nundur..."

(Haşr suresi, 24. ayet.)

Verilen ayetlerde anlatılan ortak düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Yaratmanın geniş kapsamlı olduğu
- B. Tek yaratıcının Allah (c.c.) olduğu
- C. Yaratmanın insanoğlundan başladığı
- D. Yaratıcının büyük güce sahip olduğu
- E. Allah'ın (c.c.) yaratmadaki güzelliği

14.

I. "Allah ki O'ndan başka ilah yoktur. O; diridir, kayyûmdur..."

(Bakara suresi, 255. ayet.)

II. "O; ilktir, sondur, zâhirdir, bâtındır. O, her şeyi bilendir."

(Hadîd suresi, 3. ayet.)

III. "O'nun hiçbir benzeri yoktur. O; işitendir, görendir..."

(Şûrâ suresi, 11. ayet.)

Ayetlerdeki altı çizili sözcükler sırasıyla Allah'ın hangi sıfatlarını ifade etmektedir?

- A. I. Vücûd II. Kıdem III. Kıyam bi-nefsihî
- B. I. Bekâ II. Vücûd III. Muhalefetün li'l-havâdis
- C. I. Kıdem II. Vahdaniyet III. Kıyam bi-nefsihî
- D. I. Kıdem II. Muhalefetün li'l-havâdis III. Vahdaniyet
- E. I. Vücûd II. Bekâ III. Muhalefetün li'l-havâdis

15.

I. "Eğer onlar da sizin inandığınız gibi inanırlarsa doğru yolu bulmuş olurlar..."

(Bakara suresi, 137. ayet.)

II. "Mü'minler, gerçekten kurtuluşa ermişlerdir. Onlar ki namazlarında derin saygı içindedirler. Onlar ki boş ve yararsız şeylerden yüz çevirirler."

(Mü'minûn suresi, 1-3. ayetler.)

III. "Kim Allah'a karşı gelmekten sakınırsa Allah ona işinde bir kolaylık verir."

(Talâk suresi, 4. ayet.)

Verilen ayetlerde vurgulanan ortak konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Doğru yola ulaşmak için gerekli olan şartlar
- B. Allah (c.c.) inancının insana kazandırdıkları
- C. İslam'ı kabul etmenin ahlaklı olmaya etkisi
- D. Allah (c.c.) inancının ibadet etmeye katkısı
- E. İnsanı güzel işler yapmaya sevk eden işler

16.

I. "O'nun benzeri hiçbir şey yoktur."

(Şûra suresi, 11. ayet.)

II. "Ey insanlar! Allah'a muhtaç olan sizsiniz."

(Fâtır suresi, 15. ayet.)

III. "O, hiçbir şeye muhtaç değildir."

(İhlas suresi, 2. ayet.)

IV. "O, her şeyi bilendir."

(Hadid suresi, 3. ayet.)

V. "Allâh ki O'ndan başka ilâh yoktur..."

(Bakara suresi, 255. ayet.)

Yukarıda verilen ayet meallerinin hangisinde vücûd sıfatından söz edilmektedir?

- A. II
- B. I
- C. V
- D. IV
- E. III

17.

- Hudûs, âlemin sonradan yaratıldığı gerçeğinden yola çıkılarak elde edilen delildir.
- İmkân, âlemin varlığının zorunlu değil; mümkün olduğunu ortaya koyan delildir.
- Gaye ve nizam; âlemin var oluş amacının ve âlemde var olan düzenin öne çıkarılarak Allah'ın varlığının delilidir.

Yukarıdaki tanımlara göre aşağıdaki öncüllerden hangisi imkân delilinin bir önermesidir?

- A.** Âlemin içindeki her bir varlığın bir amacı ve düzeni vardır. Her düzen, bir düzenleyiciye ihtiyaç duyar. O hâlde âlemin de bir düzenleyicisi vardır ki, o da Allah'tır.
- B.** Âlem mümkündür. Her mümkün için bir müreccih (varlığını yokluğuna tercih eden irade) vardır. O hâlde âlemin de bir müreccihi vardır ki, o da Allah'tır.
- C.** Âlem hâdistir. (Değişkendir ve sonradan var olmuştur.) Her hâdisin bir muhdisi (var edeni) vardır. O hâlde âlemin de bir muhdisi vardır ki, o da Allah'tır.
- D.** Kâinatın kendisi yokken var olduğuna göre onu da meydana getiren bir kuvvet vardır ki, bu da ilmi ve kudreti sonsuz olan Allah'tır.
- E.** Kâinat belli kurallara göre hareket etmektedir. Dikkatle bakıldığında her bir varlığın bir amaç için var olduğu görülür. Hiçbir varlık anlamsız ve amaçsız değildir. O hâlde bu harika düzen kendiliğinden olmayacağına göre, bu düzeni bir yaratan kurmuştur.

18.

- I. Allah'a iman eğilimi insanda daima vardır.
- II. Allah inancı sadece psikolojik sebeplere bağlıdır.
- III. Allah inancı insanın doğasında vardır.
- IV. İnkârların temelinde ideolojik saplantıların da etkisi olabilir.
- V. Allah'a inanç, insanın doğal yaratılış özelliklerine uygundur.

Yukarıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A.** V
- B.** IV
- C.** III
- D.** II
- E.** I

19.

- I. Hayat: Konuşmak demektir.
- II. Semi: Görmek demektir.
- III. Basar: İşitmek demektir.
- IV. Kudret: Dilemek demektir.
- V. Tekvin: Yaratmak demektir.

Yukarıdaki sıfatlardan hangisi doğru eşleştirilmiştir?

- A.** V
- B.** I
- C.** II
- D.** III
- E.** IV

20. Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın varlığı ve birliği konusundaki delillerin amacı aşağıdakilerden hangisi değildir?

- A.** İspat ile müminin imanını sağlamlaştırmak
- B.** İskat ile münkiri inkârında âciz bırakmak
- C.** Doğabilecek şüpheleri gidermek
- D.** İnsanın dünya ve ahiret mutluluğunu sağlamak
- E.** Kur'an, öncelikle Allah'ın varlığını ispat için tevhid inancı üzerinde durur.

Hitabet ve Mesleki Uygulama

1. Kelime anlamı olarak “çağırarak ve dua etmek” anlamlarına gelen terim olarak özellikle “İslam’a ve İslam esaslarının uygulanmasına çağrı” anlamlarına gelen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) İrşat
B) Tebliğ
C) Davet
D) Cihat
E) Emr-i bil maruf

2. Ülkemizde din hizmetleri görevi, kanunla hangi kuruma verilmiştir?

A) İmam Hatip Liselerine
B) İlahiyat Fakültelerine
C) Genel Kurmay Başkanlığı’na
D) Diyanet İşleri Başkanlığı’na
E) Gelir İdaresi Başkanlığı’na

3.

- I. Tevazu
II. Temsil gücü
III. Toplumsal dayanışma
IV. İletişim becerisi
V. Meslektaşlarıyla iş birliği

Yukarıda verilen din görevlisinin niteliklerinden hangileri din görevlisinde bulunması gereken kişisel niteliklerdendir?

A) I, II
B) I, II, IV
C) II, III, V
D) II, V
E) I, II, IV, V

4. Din görevlisinin mesleğini severek, isteyerek ve gönüllü olarak yapması, yaptığı işten haz duyması çok önemlidir. Mesleğini sevmeyen, görev ve sorumluluklarının farkında olmayan bir vaizin başarılı olması mümkün değildir. Görev bilinci, vaktini iyi planlamak ve değerlendirmek, sorumluluk alarak onu yerine getirmektir.

Yukarıdaki metinde din görevlisinin başarılı olması için gereken hususlardan hangisine değinilmemiştir?

A) Görev bilinci
B) Vaktini planlama
C) Sorumluluk bilinci
D) Mesleği sevmek
E) Güvenilirlik

5. “Böbrekleri rahatsız olan birine mide ilacı vermek onu iyileştirmez belki de hastalığını artırır.”

Verilen cümle din görevlisinde bulunması gereken toplumsal özelliklerden hangisini açıklamak için örnek verilebilir?

A) Temsil gücü
B) Hedef kitleyi tanıma
C) Güvenilirlik
D) Toplumsal dayanışma
E) İletişim becerisi

6. Câbir b. Abdullah şöyle anlatmaktadır: “Hz. Peygamber; kıyametten bahsettiği zaman yüzü kızarır, sesi yükselir, sanki bir orduyu uyarıyor-muşçasına celallenirdi... Bir defasında işaret parmağıyla orta parmağını bitştirerek ‘Kıyamet ile ben, şu şekilde (yakın) gönderildim.’ buyurdu.” (Nesai, Salatu’l-İdeyn, 22.)

Hz. Peygamber’in hadiste geçen ifadeleri

I. Muhatabı tanıma

II. Üslup

III. Beden dili

IV. Uygun ortam

gibi etkili iletişim unsurlarından hangilerine örnek gösterilebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) I ve IV
D) II ve III
E) III ve IV

7. Aşağıdakilerden hangisi Diyanet İşleri Başkanlığı’na bağlı din hizmetlerini yerine getiren görevlilerden biri değildir?

- A) Müftü
B) Vaiz
C) Kur’an Kursu Öğreticisi
D) Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni
E) Müezzin-kayyım

8. Bir meslek ve hizmet alanı olarak din hizmetlerini zorlaştıran ve engelleyen bazı sorun alanları vardır.

Aşağıdaki şıklardan hangisinde bu sorun alanları birlikte verilmiştir?

- A) Cemaatten ve ortamdan kaynaklanan sorunlar
B) Cemaatten, ortamdan ve din görevlisinden kaynaklanan sorunlar
C) Cemaatten ve din görevlisinden kaynaklanan sorunlar
D) Din görevlisinden ve ortamdan kaynaklanan sorunlar
E) Din görevlisinden ve mesleğin statüsünden kaynaklanan sorunlar

9. “Yarım doktor candan, yarım hoca dinden eder.” atasözü din görevlisinin sahip olması gereken hangi niteliği vurgulamaktadır?

- A) Kılık kıyafet düzgünlüğü
B) Meslektaşlarıyla işbirliği
C) Alanında yetkinlik
D) Tevazu
E) Toplumsal dayanışma

- 10.

Müftü: I. Fetva veren yani fıkhi bir meselenin dinî hükmünü açıklayan kimse.

Vaiz: II. Ezan okuyan kamet getiren kimse.

İmam hatip : III. Topluluğun önüne geçip namaz kıldırarak, Cuma ve bayram namazlarında hutbe okuyan kişi.

Müezzin-kayyım: IV. İyiliklere teşvik ve kötülüklerden sakındırmak maksadıyla kalpleri yumuşatıcı ve dini vazifeleri yerine getirmeye özendirici bir üslup ile öğüt veren kimse.

Kur’an Kursu Öğreticisi: V. Kur’an-ı Kerim’i usulüne uygun olarak okumayı ve ibadetler için gerekli sure, ayet ve duaları okumayı öğreten Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından Kur’an kurslarında görevlendirilen kişi.

Yukarıda verilen din hizmetleri ve tanımlarından hangi ikisi yer değiştirirse tanımlamalar doğru olur?

- A) I, II
B) I, III
C) II, III
D) II, IV
E) II, V

11. Şehir merkezleri ile kenar semtlerdeki cemaat, kentteki ile köydeki cemaat, üniversitelerin olduğu bir bölge ile mahalle camiindeki cemaat, beş vakit namaza gelen cemaat ile cuma ya da bayram cemaati farklıdır. Genç, orta yaşlı ve yaşlı kişilerin değişik beklentileri vardır. Yaşlılar sordukları sorulara verilecek cevabın genellikle “doğru-yanlış”, “helal-haram”, “caiz-caiz değil” gibi kısa ve kesin ifadelerden oluşmasını bekler. Gençler ise genelde hükümlerin arkasındaki hikmeti öğrenme arzusunda olur.

Yukarıdaki paragrafta din hizmetleri ile ilgili hangi konu vurgulanmaktadır?

- A) Din görevlisinin bilgi yeterliliği
B) Din görevlisinin mesleğini önemsemesi
C) Din hizmetlerinde hedef kitle
D) Din hizmeti sunulan yerin fiziksel konumu
E) Din görevlisinin mesleğini temsil etmesi
12. İmam hatip öğrencisi olan Bilal arkadaşı Metin ile birlikte bir sohbete katılır. Sohbet bitiminde Metin Bilal’e sohbet ile ilgili izlenimlerini sorar. Bilal şöyle bir değerlendirme de bulunur: “Sohbeti yapan Ahmet Hoca sohbet verirken oldukça açık ve anlaşılır bir şekilde konuşuyor, anlattığı konuya göre yer yer ses tonunu yükseltip alçaltıyordu. Ahmet Hoca’nın sohbeti için seçmiş olduğu konu aktüel olduğu için de cemaat olarak bizler büyük bir ilgiyle dinliyorduk. Sohbet ederken kullandığı kelime ve kavramlar ise oldukça geniş bir literatürünün olduğunu gösteriyordu. Sorulan sorulara tatmin edici cevaplar veriyordu ve vaazını planladığı saatte bitirmeye özen gösterdi. Tüm bu özelliklerden dolayı bu sohbeti dinlemekten büyük bir keyif aldım...”

Yukarıdaki paragrafta Bilal konuşmayı daha etkili ve güçlü kılan unsurlardan bahsederek bir değerlendirme de bulunmaktadır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi Bilal’in değerlendirme esnasında ele aldığı unsurlardan birisi değildir?

- A) Ses tonu ve vurgular
B) Kelime hazinesi
C) Konuya vukufiyet
D) Güncellik
E) Nezaket

13. Aşağıdakilerden hangisi iletişimin temel unsurlarından birisi değildir?

- A) Üslup
B) İleti
C) Kanal
D) Alıcı
E) Kaynak

14. Aşağıdakilerden hangisi kişiler arasındaki iletişimde sorun olacak davranış ve tutumlardan biri değildir?

- A) Ötekileştirme
B) Zorlayarak değiştirme gayreti
C) Objektif olma gayreti
D) Kişiselleştirme
E) Aşırı genelleme

15. Aşağıdakilerden hangisi Kur’an-ı Kerim’de yer alan hitabet ile ilgili ilkelerden birisi değildir?

- A) İnsanları düşünmeye yöneltmek
B) Soru-cevap tekniğini kullanmak
C) Muhatabın duygularına hitap etmek
D) İnsanların bütün sorunlarına çözüm üretme
E) Bazı konuların olumsuz yönlerini göstermek

16. “Ey insanlar! (Ahirete gitmeden) önceden kendiniz için bir şeyler gönderin. Çok iyi biliyorsunuz ki Allah’a yemin olsun, sizden biriniz muhakkak (sonunda) düşüp (ölecek) ve hayvanlarını çobansız bırakacak. Muhakkak ki sonra Rabbi ona arada bir tercüman ve onu kendisinden ayıran bir perde olmaksızın ‘Resul sana gelip tebliğde bulunmadı mı? Sana mal vermedim mi, ihsanda bulunmadım mı? Önceden kendin için ne hazırladın?’ buyuracak. O da sağına soluna bakacak ve bir şey göremeyecek. Sonra da önüne bakacak orada da yalnız cehennemi görecektir. Öyleyse herkes gücü nispetinde yüzünü (kendini) cehennem ateşinden korusun. Yarım hurma ile dahi olsa bunu yapsın. Bunu da bulamıyorsa güzel bir sözle de olsa (kendini cehennem ateşinden korusun). Zira muhakkak her iyiliğin karşılığı on katından yüz katına kadar verilir. Allah’ın selamı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.” (İbn Hişam, Sîret, III, 30.)

Hiz. Peygamber’in hutbesinde hitabet ile ilgili

- I. Muhatabın duygularına hitap etmek
- II. Soru cevap tekniği kullanmak
- III. Uyarmak ve müjdelemek
- IV. Sözü davranışıyla uyumlu olmak

gibi ilkelerden hangilerine örnek bulunmaktadır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) II ve III

17. “Allah Resulü bir gün ashabına ‘Ey Allah’ın kulları! Kardeş olun! Müslüman Müslüman’ın kardeşidir; ona zulmetmez, onu terk etmez ve onu küçümsemez.’ dedikten sonra göğsüne işaret ederek üç kez ‘Takva işte burada!’ demiştir.”

Verilen hadis-i şerifte Hiz. Peygamber’in hitabetinde öne çıkan

- I. Örnek ve benzetmelerden faydalanmak
- II. Soru sorarak dikkat çekmek
- III. Vurgulamak istenen hususları tekrarlamak
- IV. Jest ve mimikleri kullanmak

İlkelerinden hangileri yer almaktadır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

18. Vaaz hazırlama ödevini yaparken “el-Mu’cemü’l-Müfrehes li Elfazi’l-Kur’ânî’l-Kerim” isimli eserden araştırma yapan bir öğrenci aşağıdaki-lerden hangisini aramaktadır?

- A) Kullanabileceği hadisleri
- B) Konusu ile ilgili ayetleri
- C) Fıkhi bir konuda Hanefi mezhebinin görüşlerini
- D) Hiz. Peygamber’in savaşlarını
- E) İmanla ilgili olarak mezheplerin görüşlerini

19. Hitabet dersinde hutbe esnasında mekruh olan şeyleri öğrenen öğrenciler o hafta Cuma namazını ders öğretmenleriyle aynı camide kıldılar. Namazdan sonra öğrencilerine caminin yakınındaki çay ocağında ikramda bulunan öğretmen onlara “Hutbe sırasında mekruh bir davranış gördünüz mü?” diye sordu. Öğrencilerden bazıları şöyle cevap verdi:

Ali: Hatip ilk sünneti mihrapta kıldı, minberin önünde kılmayacak mıydı?

Burak: İç ezan hatip minbere çıkınca okundu, önceden okunması gerekmiyor muydu?

Salih: Hatip hutbenin birinci bölümünden sora oturdu, ayakta beklemesi lazım değil miydi?

Arda: Geç gelen bir amca hutbe başladıktan sonra ilk sünneti kıldı, bu mekruh değil miydi?

Mehmet: Hatip ikinci bölüme de Allah’a hamd ederek başladı, önce ayet okumayacak mıydı?

Cevapları dinleyen öğretmen yalnızca iki kişinin tespitinin doğru olduğunu söyledi.

Buna göre doğru tespitte bulunan öğrenciler hangileridir?

- A) Ali ve Burak
- B) Ali ve Arda
- C) Burak ve Mehmet
- D) Salih ve Mehmet
- E) Salih ve Arda

20. Aşağıdakilerden hangisi hutbe sunumu sırasında dikkat edilecek esaslar arasında yer almaz?

- A) Okunacak hadisler birincil kaynaklardan seçilmelidir.
- B) Beden dili yerinde ve ölçülü kullanılmalıdır.
- C) Ayetler tane tane ve konuşma üslubuyla okunmalıdır.
- D) Kılık kıyafete özen gösterilmelidir.
- E) Ses tonuna ve vurgulara dikkat edilmelidir.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

1. “Dediler ki: Eyvahlar bize, uyuduğumuz yerden bizi kim kaldırdı? Bu, Rahman olan Allah’ın vadedtiğidir. Demek ki gönderilen elçiler doğru söylemiş.” (Yâsîn suresi, 52. ayet.)

Yukarıdaki ayet ahiret hayatının hangi evresinden bahsetmektedir?

- A) Hesap
- B) Ba’s
- C) Haşır
- D) Berzah
- E) Cennet

2.

*Artık demir almak günü gelmişse zamandan
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.
Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol;
Sallanmaz o kalkışta ne mendil, ne de bir kol.*

(Yahya Kemal Beyatlı)

Altı çizili ifade, vefat eden kişinin ardından yapılan hangi vazifeyi anlatmaktadır?

- A) Kefenleme
- B) Kur’an okuma
- C) Taziye
- D) Defnetme
- E) Cenaze namazı

3. “Öldükten sonra tekrar dirilmek” anlamına gelir. İslam bilginlerinin büyük çoğunluğuna göre hem ruh hem de bedenle gerçekleşecektir. Sonbaharda ölen tabiatın ilkbaharda yeniden canlanması, bitkilerin çürüyüp yeniden yeşermesi ve toprağa düşen ölü tohumun hayat bulması bunun örneklerindendir. Kur’an-ı Kerim’de “Çünkü kıyamet muhakkak gelecektir. Onda hiçbir şüphe yoktur ve şüphesiz Allah kabirdeki kimseleri diriltecektir.” (Hac suresi, 7. ayet.) ifadesiyle bildirilmiştir.

Hakkında bilgi verilen ahiret evresi hangisidir?

- A) Kıyamet
- B) Berzah
- C) Haşır
- D) Hesap
- E) Ba’s

4. Dünya hayatında iyi işler yapanlara ahirette verilecek karşılığın anlatıldığı bir ayette şu ifadeler yer almaktadır: “Erkek ya da kadın, mümin olarak kim iyi amel işlerse, onu mutlaka güzel bir hayat ile yaşatırız. Ve mükâfatlarını, elbette yapmakta olduklarının en güzeli ile veririz.” (Nahl suresi, 97. ayet.)

Ayete göre dünya ile ahiret arasında nasıl bir ilişki bulunmaktadır?

- A) Benzerlik
- B) Bağdaşıklık
- C) Farklılık
- D) Devamlılık
- E) Zaman

5. Ölümünden sonra bir hayatın var olduğuna ve dünyada yapılan her türlü davranışın öteki dünyada bir karşılığı olacağına inanmak, insanı bunalım ve boşluk duygusundan kurtarır. Yaşamın gereksiz olduğu düşüncesinden insanı uzaklaştırır. Ayrıca bu inanç, yapacağı davranışlarla ilgili olarak insana bilinç kazandırır. Bu bilinç sayesinde insan iyi ve güzel davranışlarını artırmaya gayret ederken kötü ve zararlı olanlardan uzak durmaya çalışır. Tersine bir durumda insan bu dünyadaki bulunuşunu gereksiz görür ve manevi bir çöküntüye uğrar.

Bu metinde ahiret inancının hangi alandaki önemi vurgulanmaktadır?

- A) İbadetleri geliştirme
- B) İnançları güçlendirme
- C) Hayatı anlamlandırma
- D) Psikolojik rahatlama
- E) Yaşamı kolaylaştırma

6. “Akıllı insan, nefisini hesaba çeken ve ---- için hazırlık yapandır.” (Tirmizî, Kıyamet, 25)

Verilen hadiste boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) dünya
- B) kendisi
- C) ahiret
- D) ailesi
- E) sevdiği

7. Aşağıdakilerden hangisi cenaze namazı hakkında yanlış bilgi içermektedir?

- A) Farz-ı kifayedir.
- B) Dua edilir.
- C) Helallik istenir.
- D) Rükû ve secde vardır.
- E) Ayakta kılınır.

8. Aşağıdakilerden hangisi ahirete imanın bireye kazandırdıklarından değildir?

- A) Dünyada yaptıklarının karşılığını göreceğini bilerek yaşar.
- B) Her yaptığı için kayıt altına alındığının farkında olur.
- C) Kişisel menfaatlerini her şeyin üstünde tutar.
- D) Yalan söylemekten ve iftira etmekten kaçınır.
- E) Bireye, topluma ve Allah’a (c.c) karşı sorumluluklarını yerine getirir.

9. ‘Allah’a ve ahiret gününe iman eden kimse misafirine ikram etsin. Allah’a ve ahiret gününe iman eden kimse komşusuna ikramda bulunsun. Allah’a ve ahiret gününe iman eden kimse ya hayır söylesin veya sussun.’ (Ebu Dâvûd, Edeb, 122)

Yukarıdaki hadis-i şerifte vurgulanmak istenen ana husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Allah’a (c.c) ve ahiret gününe iman eden kişi iyi ve güzel sözler söyler.
- B) Allah’a (c.c) ve ahiret gününe iman eden kişi gereksiz yere konuşmaz.
- C) Allah’a (c.c) ve ahiret gününe iman eden kişi komşusuna ikram eder.
- D) Allah’a (c.c) ve ahiret gününe iman eden kişi misafirine ikramda bulunur.
- E) Allah’a (c.c) ve ahiret gününe iman eden kişi güzel davranışlarda bulunur.

10. ‘Biz gökleri, yeri ve bunlar arasında bulunanları oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık.’ (Enbiyâ suresi, 16. ayet)

Bu ayetten aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Dünya hayatının bir amacı vardır.
- B) Yaratılan her şeyin bir sonu vardır.
- C) Her şeyi yaratan Allah’tır (c.c).
- D) İnsan dünyada başıboş bırakılmamıştır.
- E) Her şey bir amaç doğrultusunda yaratılmıştır.

11. Kur'an-ı Kerim'de Hz. Muhammed'in herkes gibi bir insan olduğu vurgulanır. Onun da diğer insanlar gibi ölümlü olduğu, bir anne babadan doğduğu, herkes gibi yiyip içtiği, çarşıda dolaştığı, geleceği bilmediği hatırlatılır. Onu diğer insanlardan ayıran şeyin Allah'tan vahiy alması ve elçilik görevi olduğuna dikkat çekilir. Peygamberimiz de kendisinin bir insan olduğunu hatırlatmış ve önceki toplumların peygamberleri övme konusunda düştükleri yanlışla Müslümanların da düşmemesini istemiştir.

Yukarıdaki parçaya göre Kur'an-ı Kerim'de ve hadislerde Hz. Muhammed'in insani yönünün vurgulanmasının temel amacı nedir?

- A) Hz. Muhammed'in örnek insan olduğunu anlatmak
- B) Peygamberlerin ve Hz. Muhammed'in melek olmadığını göstermek
- C) Hz. Muhammed'in insanüstü bir varlık olarak görülmesini engellemek
- D) Hz. Muhammed'in insanlar üzerindeki etkisini artırmak
- E) Müslümanların peygambere olan sevgisini artırmak

12. Hz. Muhammed'in (s.a.v) İslam'ı anlama ve yaşama konusundaki örnekliği anlamına gelen görevine ne ad verilir?

- A) Temsil
- B) Tebyin
- C) Tekfin
- D) Teşri
- E) Tebliğ

13. "Ben bazen uzatmak niyetiyle namaza başlarım. Fakat bir çocuğun ağlayışını duyar ve annesinin ona düşkünlüğünü bildiğim için namazı kısa tutarım." (Müslim, Salât, 37)

Yukarıda verilen hadis-i şerifte Hz. Muhammed'in (s.a.v) hangi özelliği öne çıkmaktadır?

- A) Kararlı oluşu
- B) Cesaretli oluşu
- C) Adaletli oluşu
- D) Merhametli oluşu
- E) Cömert oluşu

- 14.

- I. Hz. Ömer (r.a)
- II. Hz. Fatıma (r.a)
- III. Hz. Ali (r.a)
- IV. Hz. Hüseyin (r.a)

Yukarıda verilen sahabilerden hangileri ehl-i beyttendir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II, III ve IV
- E) I, II, III ve IV

15. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) sözlerini, fiillerini ve tasviplerini (takrir, onaylama) bildiren haberlere ne ad verilir?

- A) Kıyas
- B) İcma
- C) Kur'an
- D) Örf
- E) Hadis

16. Hz. Muhammed (s.a.v) hakkında verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Hz. Muhammed (s.a.v.) peygamber olduğu için Müslümanların hayatlarında örnek alacağı bir modeldir.

B) Hz. Peygamber'e iman etmek, onun dinî konularda ortaya koyduğu hükümlere itaat etmeyi gerektirir.

C) Hz. Muhammed (s.a.v.) sevgisi, tarih boyunca kültürümüzü etkileyen önemli unsurlardan biri olmuştur.

D) Hz. Muhammed (s.a.v.) ibadet ve ahlak konularında Müslümanların örnek alması gereken tek modeldir.

E) Hz. Muhammed, hayatının tamamında elçidir.

17. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Allah'tan (c.c.) aldığı vahiyleri insanların anlayabilmeleri için yapmış olduğu açıklamalar onun hangi göreviyle ilgilidir?

A) Tebyin

B) Teşri

C) Tebşir

D) Tebliğ

E) Teslim

18. Hz. Peygamber'in herhangi bir mesele hakkındaki sözlü dini ifadelerine ne ad verilir?

A) Tarihi sünnet

B) Teknik sünnet

C) Takrirî sünnet

D) Kavlî sünnet

E) Fiilî sünnet

19. "İnanç, ibadet ve ahlak başta olmak üzere hayatın her alanında Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Müslümanlara örnek olması, tek ve en güzel model" anlamında kullanılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahsen-i takvim

B) Esfel-i safilin

C) Mucize

D) Hatemu'l-enbiya

E) Üsve-i Hasene

20. Kur'an-ı Kerim'de "peygamberlerin sonuncusu, kendisinden sonra peygamber gelmeyecek olan" anlamında Hz. Muhammed'in (s.a.v.) bir vasfı olarak kullanılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Habibullah

B) Hâtemu'n-nebiyyin

C) Resulullah

D) Nebiyyullah

E) Halilullah

RETİMİ
DÜRLÜĞÜ

Millî Eğitim Bakanlığı

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
Varlık Mah. Eşref Bitlis Cad. No:10 P.Kodu
06170 Yenimahalle/ANKARA

0312 413 25 89 / 413 25 92 / 413 35 35

dogm@meb.gov.tr

